

LA JUIVE

FROMENTAL HALÉVY

I - De joodse goudsmid Élazar werkt gewoon door op de feestdag ter ere van de opening van het Concilie van Konstanz. Hij roept de algemene verontwaardiging van de feestende christenen op. De radicale stadsvoogd Ruggiero wil hem en zijn dochter Rachel ter dood laten brengen, maar kardinaal de Brogni komt tussenbeide en redt hen. Hij vraagt hen de christenen te vergeven. Élazar is daar echter niet toe in staat, na al het onheil dat hij door de christenen heeft moeten ervaren. Bij een tweede schermutseling worden de joodse vader en zijn dochter opnieuw gered uit de handen van de menigte door prins Léopold incognito. Diezelfde Léopold heeft zich bij Rachel voorgedaan als Samuel, een joodse kunstenaar. Zij nodigt hem uit die avond Pesach (joods Pasen) te komen vieren.

II - Een geheime Pesachviering bij Élazar thuis. Tijdens het ritueel merkt Rachel dat haar Samuel zijn ongedesemd brood laat verdwijnen en ze wordt achterdochtig. Plotseling duikt prinses Eudoxie, Léopolds echtgenote, op die Élazar de opdracht gegeven heeft een gouden ketting te maken als geschenk voor haar man. Kort daarna bekent Léopold aan Rachel zijn ware religie: hij is christen. Rachel is volledig ontredder: een liefdesrelatie tussen een christen en een jood wordt bestraft met de dood. Ze is niettemin bereid met hem te vluchten, maar daarbij stuiten ze op Élazar. Wanneer die de ware religie van Léopold verneemt, wil hij hem doden, maar Rachel weerhoudt hem, hopen op een conversie en huwelijk. Dat is voor Léopold onmogelijk en hij wordt uit het huis gezet.

III - Rachel heeft Léopold heimelijk achtervolgd naar zijn paleis. Ze weet binnen te dringen en Eudoxie ervan te overtuigen haar in dienst te nemen. Tijdens het feest voor Léopolds overwinning op de ketterse Hussieten komt Élazar de gouden ketting bezorgen. Wanneer Eudoxie Léopold het sieraad wil omhangen, beschuldigt Rachel de prins van omgang met een jodin: zichzelf. Léopold zwijgt. De kardinaal spreekt de banvloek uit over Léopold, Rachel en Élazar, een vloek die door Élazar beantwoord wordt met een wedervloek richting christenen.

IV - Om Léopold te redden smeekt Eudoxie Rachel haar verklaring in te trekken. De jodin zegt alleen dat ze nog steeds van Léopold houdt. Kardinaal de Brogni voelt medelijden met de jonge vrouw; hij belooft hen hun levens te sparen als haar vader zich bekeert. Élazar wijst dit verontwaardigd af: hij wil zich alleen nog op een bepaalde christen wreken. Hij herinnert Brogni aan de tijd dat hij nog geen geestelijke was en een vrouw en dochttertje had. Tijdens de plundering van Rome kwam zijn echtgenote om en werd hun kind gered door een jood, maar Élazar maakt niet bekend dat hijzelf de redder is. Wanneer de christenmeute oproept de joden te doden, kan Élazar zijn wraakplannen niet langer opbergen.

V - Rachel en haar vader worden ter dood veroordeeld tot gekookt worden. De meute verheugt zich al op het spektakel. Léopold wordt slechts verbannen omdat Rachel de beschuldiging heeft herroepen en op zich heeft genomen. Élazar dringt er een laatste maal bij Rachel op aan zich te

laten dopen, maar zij wil met hem de martelaarsdood sterven. Op het moment dat de beul Rachel in de ketel stort, openbaart Éléazar zijn geheim aan Brogni: “Daar is uw dochter!”